

Liburuak eta idazleak

IÑAKI ZUBIRI ABERZALE TA IDAZLE LANGILLEA

Liburu berriaren izena = ERROTAZAR.
Argitaratzailea = Euskerazaleak, Bilbo 1994.

Idazle langille onek, urtero liburu berria argitaratzen dabil. Oraingo onetan eleberri bat azaltzen digu, asmoz ondo jantzia. Errotazar delako etxean erailtza bat gertatzen da. Aita-semeak iltzaile bezala agertzen dire. Ipui luze baten ondotik, semea Errotazar'en, urgeld;an ;totzen zaie. Andik gutxira aita iltzen da, eleberriaren norki nagusia erailteko asmoz, Errotazar'era doanean, semearen eriotzaz apentza edo mendekua artzearren. Neska ausarti batek zerikusi aundia dauka eleberri onetan.

Liburu onen aurretik beste eleberria argitaratu zuen:

Izenburua = PATXI
Argitaratzailea = Euskerazaleak, Bilbo 1993.

Umezurtz baten gora-berak esaten dizkigu idazleak. Zatirik bizigarriena Brasil'go garaia dauka. "Guarani" esaldiak ere sartzen ditu tartean. Ibillialdi luze baten aria agertzen digu

Aipatu bearra daukagu, "GALDU" (1979) izenarekin deitutako eleberria. Txakur baten b;zia dabilki gai nagusia bezala. Txakurra goserik dago ta janari billa ethez etxe dabil. Ikusitako etxeak nolakoak diren, agertzen dizkigu. "Cervantes"en "Txakurren elkarizketa" delako liburuaren antza aundia dauka. Elerti aldetik, Bixente Latiegi'ren iritsiz, Zubiri'ren liburu au, "Cervantes"ena baño ohea da. Biyek irakurrita, ornen mamia aberatsagoa dauka, izkuntza garbiagoa ta elkarizketak benetan atsegiñak.

Idazlearentzat libururik kutunena, BORDAZURI (1986) da. Zertaz mintzo zaigu? Napar euskal erri txiki batean asten da ekintzaren aria. Gazte aurrelari bat, anaiarteko gudaren zurrunbilloan nastua, Bilbora dijoa burrukara. Guda ondotik iru urteko espetxea jasan du. Etxeratzearekin amaitzen da liburua. Idazleak, berari gertatutako gora-berak asko azaltzen d;zkigu. Mezu aldetik, euskal gudariaren ardura ederra agertzen digu, den dena gaurko gaztediari adierazia, batez ere arbasoen aberriaren maitasuna zuzpertzeko. Orduko gazteak gogor eta gogotik jokatu dutela, dio.

Bidezkoa deritzaigu beste liburuen zerrenda agertzea. Sailla luzea dauka:

EDESTI LABURRAK		
"OROITZAK"	— Gipuzkeraz	1975
"IZADIKO PITXIAK"	— Gipuzkeraz	1984
OLERKI - XORTA		
"BIDETIK AMESETAN"	— Bizkaeraz	1984
"AMESEN ILDOTIK"	— Bizkaeraz	1991
IPUIN-XORTA		
"BIDEKO IPUINAK"	— Bizkaeraz	1987
ELEBERRIAK		
"MORROIA"	— Bizkaeraz	1989
"PLORENTZI"	— Bizkaeraz	1990
"YANOZ"	— Bizkaeraz	1991
"MENDEKUA"	— Bizkaeraz	1992
IRAKORLAN ARGITARATZEKO		
"BASAMORTUKO SEMEA"		
"TXOMIN"		

Gure idazleak erabiltzen duen euskera, xamurra, aberatsa ta egokia da. Esaldiak indar aundikoak ditu. Itzak euskal atsazkoak, errex ulertzen direnak. Euskera errikoia dauka, gure etxe ta karriketan entzuten dena, bizi-bizja.

Asko lantzen ditu euskal nortasunak, egitazko ekintzaileak, langille amorratuak, itza betetzen dakitenak, lagun ziñezkoak, asmatzen mugarik gabekoak. Ñaita agertzen dizkigu gudari zintzoak, itsazgizon ausartak, langille trebeak, salerosle sendoak. Ba daki izkuntza lantzen eta gure nortasuna aztertzen.

Nor dugu Inaki Zubiri? Bilbon jaio zen 1913'garren urtean. Aita, Elgorriaga'tarra (Naparroa) da. Aitan aldetik, "amatxik" erakutxi zion euskeraz. Ama Portugalete'tarra zeukan. Jose Altuna ta Kirikiño irakasleak, Institutoan erakatsi zioten euskera lantzen. Bertako Ikastetxe Nagusian Ingenierogintza ikasi zuen. Anaiarteko gudan zuzen sartu zen. Gudari bezala OTXANDIANO delako taldea egokitu zitzaion. Gero Euskadi'ko Guda-akademia'n Teniente de Artilleria egin zuten, eta "Enlace de Estado Mayor" en garai luze batean iraun zuen. Orren ondotik, Bilbao erori aurretik, Artilleriko nagusiaren laguntzailea izendatu zuten; andik gutxira Santander'en "Inspector de Parques de Artilleria", Santoña'ra Italia'tarrak sartu arte.

Santoña'n giltzapetu zuten eta zigortutako langille taldearekin eraman. Orrela DUESO'N urte bat egiten du ta PUERTO DE SANTA MARIAN beste bi. Borroka ixillean alegiñak egiten ditu ta Euskal Jaurlaritzak aolkulari izendatzen.

1949'garren urtean, ertzaintzak atxillo izateko zorian, ezkututzen da, eta gero, Ajuriagerra'ren aolkuz Baiona'ra dijoa sei illebeterako. Argentina'n bost urte agiten ditu lanean (1950-1955). Aberrira itzulita, "General Elektrik" eta "Indu-Metal" olategietan, ingeniero bezala lanean dabil.

Iñaki Zubiri'k sendi ederra sortu du. 1943'garren urtean ezkontzen da, Begoña Ganboa andereñoarekin. Emaztea Filipinas'etan jaioa da, baiño gurasoak Bizkaitarrak ditu, arront euskaldunak; euskeraz ondo egiten du. Zazpi seme-alabak sortzen dituzte, sei bizirik; lau mutil, bi neska.

Nundik sortu zen gure idazlea? Gudari bezala, aberriaren alde arpegia eman zuen. Guda galduta, ixillean eta itzaletik jarraitu zuen aberzaleen jokabideetan. Aberriaren alde borroka baretu zanean, Euskalerrriari laguntze arren, euskeraz ondo ikastea erabaki zuen.

Zartzarora artu zuenean, 1975'garren urtean, euskeraz idazten asi zen. Len

astirik ez. Gerostik liburu pilla egiña ta idazlan bakan batzuek "ZER" eta "EUSKERAZAINTZA" aldizkarietan.

Jakiña, ba ditu ondo aukeratuak euskal idazle maitenak: TXOMIN AGIRRE, LIZARDI, LAUAXETA, ORIXE.

EUSKERAZAINTZA'KO kide berexia daukagu Iñaki Zubiri; 1972'garren urtea ezker, asieratik ain zuzen.

Gaur egun ba ditu bere kezkek ere: "EL-BATUAK EKARRI DUEN TXIROTA-SUNA TA ZITALKERIA". Euskera asko maite duelako esaten digu ori.

Erriaren euskeraz, eten gabe, idazten dula, nolako gizona den agertzen digu, baita ere aberriak bear duen ziñezko gudaria: beti lanean, erne ta zutik, azkeneraño.

LATXAGA

ANDONI KORTAJARENA EUSKERAREN GUDARIA

Taldeko liburu: HAUTSA KENDUZ II- ALTZA.

Andoni Kortajarena'ren lana: "HERRERA'TAR ZAAR BATEN BIZIKASKIZUNAK".

Argitaratzailea: DONOSTI'KO UDALA 1994.

Amabi orrialdeko idazlan batean, Andoni Kortajarena'k, Herrera delako auzoaren berri zarrak ematen dizkigu. Gazte batzuek autsa kentzen asi ziren: itzaldia antolatzen, argazki erakusketa ta liburu bat bi izkuntzetan argitaratzen.

Kortajarena'k auzoko edestiaren urrats zarrak ematen dizkigu euskeraz. "HERRERA", ura zela esaten digu; ALTZA, berriz, erri zarra. Lendabizi, 1845'garren urtean, Madril'etik Irun'era dijoan bide-zabalaren zatia eraiki zuten, eta, geroago, 1864'garren urtean, Norte'ko tren-bidea egiña izan zan.

Ezbear aundjak gertatu ziren, baita ugolde galantak. Pixkanaka, den dena etxez josi zuten. Sagardotegiak nolakoak ziren esaten digu. 1940'garren urtean ALTZA Donostia'k irentsi zuen.

Orrela, ALTZA'KO auzo galanta onetan Andoni Kortajarena'k euskal giroa, euskeraz ereiten du, baita gure nortasuna zuzpertzten.

Lendik, 1968'garren urtean asita, auzoko jaien egitarauan beti euskeraz idazten zuen.

Zeruko Argia delako aldizkarian, Basarri'k adoretuz, asi zen auzoko berriak agertzen; 1967-1972'garren urteko tarte ortan, eunen bat idazlan egin zituen.

Deia izparringian, ere, eundik gora idazlan argitaratu zizkioten 1985-1989 urteen tarte ortan.

Azkeneko aldi onetan, DIARIO VASCO egunkarian, 1989'garren urtetik 1995'garren urtea arte idatzi du; ba daramazki 201 idazlan argitaratuak. Diarjõ Vasco'n idazten asteko Jose Joakin Azurza'k bultzatu zuen.

Euskeraz idaztera zerek eragin zion, galdetu nion bein. Erantzuna ederra